

XAVIER BENGUEREL

1	Concert de tardor	13'44
	<i>Guitarra i quartet de corda</i>	
	Palau d'hivern	14'05
	<i>Soprano, clarinet i quartet de corda</i>	
2	Mans	2'50
3	Joc	2'28
4	Ponts	3'10
5	Natura	6'17
6	Croquis	14'06
	<i>Quartet de corda</i>	
7	Instrospecció	8'12
	<i>Clarinet</i>	
8	Quintet de la Sala de Llevant	20'45
	<i>Clarinet i quartet de corda</i>	

Quartet Glinka BCN

Ala Voronkova i Guerassim Voronkov, violins

Bernat Bofarull, viola

Nabi Cabestany, violoncel

Jaume Torrent, guitarra

Tina Gorina, soprano

Josep Fuster, clarinet

Enregistrament realitzat el mes de maig de 2007 als Estudis Moraleda (La Garriga)

Presa de so i muntatge: Albert Moraleda

Disseny portada: Llorenç Balsach

Dip. Leg.: B-41563-2010
©(P) 2010 ARS HARMONICA
(www.lamadeguido.com)

AH217

DDD

Durada
71'32ENGLISH COMMENTARY INSIDE
COMENTARIOS EN ESPAÑOL EN EL INTERIOR
COMENTARIS EN CATALÀ A L'INTERIOR

8 431471 502175

MÚSICA PER A QUARTET DE CORDA I ALTRES INSTRUMENTS

Concert de tardor (2005)

Malgrat les dificultats que confessa tenir a l'hora de concebre un llenguatge guitarrístic, Xavier Benguerel ha esdevingut un compositor notòriament prolífic en la seva producció per a guitarra.

Si al llarg de la història el llenguatge de la guitarra ha basculat entre l'escriptura melòdica d'arrels violinístiques i l'armònica de fonaments pianístics, Benguerel aconsegueix un perfecte equilibri entre ambdues tendències. Aquesta felicitat confluència possibilita a l'interpret de gaudir d'un desplegament de tècniques virtuosístiques i recursos instrumentals marcadament contrastats i, alhora, proporciona a l'oient un discurs guitarrístic amb una plenitud sonora perfectament equilibrada amb les propostes del quartet o de l'orquestra de corda.

El *Concert de tardor* recull –amb visió renovada– algunes de les millors troballes que el compositor ens ha anat oferint al llarg de la seva producció per a guitarra. El caràcter dialogant, l'estructura formal, l'eficàcia instrumental i la varietat de

textures fan que aquesta obra sigui molt atractiva a l'hora de formar part de la programació d'un concert.

Jaume Torrent

Palau d'hivern (2005)

Aquesta obra pertany a un període en què Benguerel, després de treballar en obres de gran format (*Llibre Vermell*, *Rèquiem*, *Te Deum*) aborda, ara, la música de cambra i especialment compon partitures tenint com a base el quartet de corda.

La partitura per a soprano, clarinet i quartet de corda està composta basant-se en els poemes del poeta català Àlex Susanna (Barcelona, 1957) trets del llibre *Palau d'hivern*, que dona el mateix títol a l'obra. El compositor n'ha triat quatre: "Mans", "Joc", "Natura" i "Ponts".

Es tracta, doncs, d'una obra de plena maduresa de l'autor que ha deixat escrita aquesta frase: "Escriure per al quartet de corda produeix una sensació de puresa, d'intimitat, poc freqüents. També té totes les possibilitats d'aconseguir un considerable estrèpit sonor".

Editorial Tritó

Croquis (1998)

Croquis, tal com correspon al sentit del terme, és un projecte, un estudi previ a un posterior quartet de corda, més ampliat i desenvolupat. Benguerel torna a apropar-se al quartet de corda tradicional després de 41 anys. El primer quartet de corda, perdut, el va escriure en els seus inicis d'estudiant; el segon, el va escriure l'any 1957.

SVBIRACIJS

En aquesta partitura, profunda i de plena maduresa, l'autor fa balanç de les possibilitats sonores que estableix la geometria del quartet de corda, i ho fa emmarcant-lo en l'estètica musical del segle XX, conquerint la dissonància sense renegar de la memòria històrica com té per costum fer-ho, sent la seva música normalment d'un fort sentit líric.

Diu Benguerel: "Considero a aquest grup instrumental un dels més reeixits de tots els que es poden formar utilitzant instruments tradicionals i, per a un autor, sempre és un repte treballar amb una formació tan extraordinàriament equilibrada i que ha donat al llarg de la història molts exemples d'obres perfectament aconseguides tant en l'ús d'un llenguatge tonal com en qualsevol altre dels contemporanis".

Editorial Tritó

Introspecció (2003)

He escrit *Introspecció* –títol posat per Joan Pere Gil– a petició d'aquest clarinetista a qui està dedicada l'obra.

En el transcurs de la meua dilatada carrera compositiva he treballat diverses obres per

a un sol instrument: la sèrie de quatre "Estructures" (violí, flauta, violoncel i piano), algunes per a guitarra i una per a percussió.

Introspecció s'organitza en set petits fragments, que es toquen pràcticament seguits, i la durada total no sobrepassa els 9 minuts. Cada una d'aquestes parts vol tenir el seu propi "argument", buscant que aquest es contrasti amb el següent.

He treballat el clarinet cenyint-me a les seves possibilitats més reconegudes sense voler endinsar-me en alguns recursos instrumentals que, per bé que són d'ús relativament freqüent, no coincidien amb els meus objectius musicals.

Xavier Benguerel

***Quintet de la Sala de Llevant* (2005)**

El 2003 escric *Introspecció* per a clarinet sol. Si bé el clarinet ja l'havia utilitzat com a solista feia molts anys (el 1963 amb *Duo* per a clarinet i piano), vaig sentir la necessitat de tornar al mateix instrument: dúctil, àgil, d'una tessitura considerable i d'un timbre tan expressiu com eficaç en el pianissimo i en el fortissimo.

Si exceptuem el *Concert per a piano* del

2003, aquests últims quatre anys he treballat preferentment la música de cambra. El 2005 torno a fer servir el clarinet, ara al costat del clàssic quartet de corda, conjunció que sempre m'havia atret. Neix, doncs, el *Quintet de la Sala de Llevant*, obra concebuda en un sol moviment que crec que continua la línia marcada per l'autor en aquests últims anys, en el sentit d'eliminar tot element superflu per tal de seguir un discurs musical rigorós i que voldria marcadament expressiu.

L'estrena d'aquesta obra tingué lloc el 29 de juny del 2005 a la Sala de Llevant de la Biblioteca de Catalunya en motiu de la cessió del meu arxiu musical a aquesta institució. La van estrenar els mateixos músics d'aquesta gravació discogràfica.

Xavier Benguerel

Jaume Torrent, guitarra

Jaume Torrent ha desenvolupat una tècnica guitarrística amb la qual aconsegueix una projecció del so superior a la que s'obté amb les tècniques més tradicionalment divulgades. Amb aquesta tècnica, Torrent amplia la gamma d'intensitats sonores de la guitarra augmentant-ne la capacitat expressiva i possibilitant una equilibrada integració de l'instrument en agrupacions de cambra i orquestrals sense necessitat d'utilitzar mitjans d'amplificació.

Va començar els estudis de guitarra amb Graciano Tarragó, deixeble de Miguel Llobet.

Ha estrenat diverses obres de compositors espanyols actuals. Entre les seves gravacions cal destacar la integral de l'obra per a guitarra d'Heitor Villa-Lobos (PDI). Ha estat guardonat amb el premi de la Fundació Golden Fortune d'Ucraïna en reconeixement a la qualitat de la trajectòria artística.

Ha estat catedràtic de guitarra i director del Conservatori Superior de Música del Liceu de Barcelona i responsable de l'Aula M. Llobet a l'Acadèmia Marshall.

També és compositor i té un extens catàleg d'obres.

Tina Gorina, soprano

Natural de Sant Feliu de Guíxols (Girona), estudia piano i cant al conservatori Isaac Albéniz de Girona i al del Liceu de Barcelona, on és guardonada amb el Premi d'Honor.

Ha guanyat importants concursos de cant: Jaume Aragall, Julián Gayarre, Francesc Viñas, etc.

En el seu repertori figura una extensa llista d'òperes i oratoris. Ha cantat en diferents

Quartet Glinka amb Jaume Torrent, Xavier Benguerel i Josep Fuster

teatres i auditoris d'Espanya, França, Itàlia, el Regne Unit, Dubai, el Brasil, etc.

Josep Fuster, clarinet

Nascut a Villanueva de Castelló (València). Inicia els seus estudis amb V. Romero i Talens Sebastià, i als conservatoris de música de València i Barcelona amb J. Panyella i J.Tordera.

Són importants les seves gravacions a Columna Música dels quintets per a clarinet de Mozart, Weber, Krommer, Baerman, Spohr i Reicha amb el Quartet Glinka i Música Virtuosa amb la pianista Isabel Hernández. Ha gravat, també, obres de Jesús Rodríguez Picó i Albert Amargós.

És professor de clarinet i de música de cambra a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) i és clarinet de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya.

QUARTET GLINKA BCN

El Quartet Glinka va ser fundat el 1993 per músics residents a Barcelona i formats en prestigiosos conservatoris de diferents ciutats europees.

L'interès d'aquest grup d'intèrprets per la música contemporània queda palès en les

seves gravacions discogràfiques, una de les quals, dedicada a obres d'Eduard Toldrà, va obtenir el premi Ciutat de Barcelona el 1996. Entre altres projectes ha interpretat la integral dels quartets de Shostakovich.

Actualment, el grup està liderat per la violinista Ala Voronkova, una de les màximes autoritats en l'àmbit internacional en el repertori rus i espanyol (recentment ha estrenat a Medellín, *Kiev, concert per a violí i orquestra* de Xavier Benguerel). La resta de la formació és: Guerassim Voronkov, violí; Bernat Bofarull, viola, i Nabi Cabestany, violoncel.

Xavier Benguerel, compositor

Xavier Benguerel va néixer a Barcelona el 1931. Es va traslladar a Santiago de Chile l'any 1940 amb els seus pares —exiliats a conseqüència de la Guerra Civil— i retornà a Barcelona el 1954. Ingressà a l'anomenada *Generació del 51*. Inicià els estudis musicals amb el mestre Cristófor Taltabull si bé la seva formació ha estat marcadament autodidacta.

Aquests dos fets són molt significatius ja que impliquen una ràpida inserció al moviment musical del seu país a la vegada que un progressiu contacte amb les

tècniques i estètiques més avançades que s'havien desenvolupat a Europa en el decurs de la primera meitat del segle.

Benguerel entrà ràpidament en l'òrbita de tendències tan renovadores com les que representaven músics com Bartók o Stravinsky a les quals, poc temps després, van seguir les de l'Escola de Viena.

Podem destacar com a fites importants en la seva carrera l'estrena a Colònia de la *Cantata d'Amic i Amat* al Festival Internacional de la SIMC de 1960; el concert monogràfic al Palau de la Música Catalana (1972); el Premi Luigi Dallapiccola (1977); els encàrrecs de la ciutat de Hagen; el Festival Schütz de Berlín; el Südwestfunk de Baden-Baden; el Biennale Zagreb; l'Orquesta Nacional de Madrid; l'Orquesta de RTVE; el Festival d'Alacant 1990; el Festival de Torroella de Montgrí; l'actuació a la Catedral de Speyer; el Festival de Sant Feliu de Guixols; l'Orquesta Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, etc.

L'obra, però, que més l'ha donat a conèixer ha estat el *Llibre Vermell*, basada en els cants i danses del segle XIV guardades en el còdex montserratí del mateix nom i que es va estrenar al Gran Teatre del Liceu de Barcelona el 1988 amb moltes altres audicions posteriors en diverses ciutats

europnees.

Llibres que s'han publicat sobre la seva obra:

1991.- Carles Guinovart i Tomàs Marco: *Xavier Benguerel* (Generalitat de Catalunya)

2001.- Jesús Rodríguez Picó: *Xavier Benguerel, obra y estilo* (Idea Books)

2006.- Jorge de Persia: *Xavier Benguerel, búsqueda e intuición* (SGAE)

2011.- Tomás Marco: *Xavier Benguerel* (Universidad Complutense de Madrid)

El 2001 el Ministeri de Cultura de Madrid encarrega a Benguerel la composició de l'òpera *Jo, Dalí*, pel centenari del naixement de l'artista. Aquesta òpera s'estrena al Teatre de la Zarzuela de Madrid el juny del 2011 i al Gran Teatre del Liceu de Barcelona el setembre del mateix any.

El 2005 fa cessió dels seus manuscrits i l'arxiu musical a la Biblioteca de Catalunya.

Benguerel ha tractat tots els gèneres musicals amb un estil propi, des de la peça intimista per a un sol instrument fins a l'òpera, la cantata, l'obra simfònica o la música de cambra. A més, posseeix una extensa discografia.

MÚSICA PARA CUARTETO DE CUERDA Y OTROS INSTRUMENTOS

Concert de tardor (2005)

Pese a las dificultades que confiesa tener para concebir un lenguaje guitarrístico, Xavier Benguerel se ha convertido en un compositor prolífico en su producción para guitarra.

Si a lo largo de la historia el lenguaje de este instrumento ha basculado entre la escritura melódica de raíces violinísticas y la armónica de fundamentos pianísticos, Benguerel consigue un perfecto equilibrio entre ambas tendencias. Esta feliz confluencia posibilita al intérprete gozar de un despliegue de técnicas virtuosísticas y recursos instrumentales marcadamente contrastados y, a la vez, proporciona al oyente un discurso guitarrístico con una plenitud sonora perfectamente equilibrada con las propuestas del cuarteto o de la orquesta de cuerda.

El "Concert de tardor" recoge –con visión renovada– algunos de los mejores hallazgos que el compositor nos ha ido ofreciendo a lo largo de su producción para guitarra y su carácter dialogante, estructura formal, eficacia instrumental y variedad de texturas, hacen de esta una obra de gran

atractivo a la hora de formar parte de la programación de un concierto.

Jaume Torrent

Palau d'hivern (2005)

Esta obra corresponde a un período en el que Benguerel, después de trabajar en obras de gran formato ("Llibre vermell", "Requiem", "Te Deum") aborda, ahora, la música de cámara y, especialmente compone partituras teniendo como base el cuarteto de cuerda.

La partitura, para soprano, clarinete y cuarteto de cuerda está compuesta basándose en los poemas del poeta catalán Àlex Susanna (Barcelona 1957) sacados de su libro "Palau d'hivern" que dan el mismo título a la obra y de la que el compositor ha escogido cuatro: Mans; Joc; Natura; Ponts.

Es una obra, pues, de plena madurez del compositor que ha dejado escrita esta frase: "Escribir para el cuarteto de cuerda produce una sensación de pureza, de intimidad poco frecuentes. También tiene todas las posibilidades de conseguir un estrépito sonoro considerable".

Editorial Tritó

Croquis (1998)

“Croquis”, como responde al sentido del término, es un proyecto, un estudio previo a un posterior cuarteto de cuerda, más ampliado y desarrollado. Benguerel vuelve a acercarse al cuarteto de cuerda tradicional después de 41 años ya que en 1957 había escrito un segundo pues el primero, perdido, lo escribió en sus comienzos de estudiante.

En esta partitura, profunda y de plena madurez, el autor hace balance de las

posibilidades sonoras que establece la geometría del cuarteto de cuerda, y lo hace enmarcándolo en la estética musical del siglo XX, conquistando la disonancia sin renegar de la memoria histórica con la que se nutre su obra, a menudo marcadamente lírica, y a partir de la cual encuentra su propio lenguaje.

Dice Benguerel, “... considero a este grupo instrumental uno de los más bellos de todos los que se pueden formar con instrumentos tradicionales y para un autor siempre es un desafío trabajar con una formación tan extraordinariamente equilibrada y que ha ofrecido a lo largo de la historia muchos ejemplos de obras perfectamente logradas tanto en un lenguaje completamente tonal como en el de nuestros días”.

Editorial Tritó**Introspecció** (2003)

Escribí “Introspecció” –título puesto por Joan Pere Gil- a petición del clarinetista.

En el transcurso de mi dilatada carrera compositiva he trabajado varias obras para un solo instrumento: la serie de cuatro “Estructuras” (violín, flauta, violoncelo y piano), algunas para guitarra y una de percusión.

“Introspecció”, escrita en 2003, se organiza en siete pequeños fragmentos que se tocan prácticamente seguidos y su duración total no sobrepasa los 9 minutos de música. Cada una de estas partes quiere tener su propio “argumento”, buscando que éste sea contrastante con el siguiente.

He trabajado el clarinete ciñéndome a sus posibilidades más reconocidas sin querer adentrarme en algunos recursos instrumentales que, a pesar de su uso relativamente frecuente, no coincidían con mis objetivos musicales.

Xavier Benguerel

Quintet de la Sala de Llevant (2005)

En el año 2003, escribo “Introspecció”, para clarinete solo y, si bien ya había usado el clarinete hace muchos años (en 1963 con un “Dúo” para clarinete y piano), sentí la necesidad de volver al mismo instrumento: dúctil, ágil, de una tesitura considerable y de un timbre expresivo y eficaz tanto en el pianísimo como en el fortísimo.

Exceptuando el “Concierto para piano” del 2003, en estos cuatro últimos años he trabajado en especial la música de cámara. En el 2005 vuelvo a usar el clarinete, ahora

junto al clásico cuarteto de cuerda, conjunción que siempre me había atraído. Nace, pues, el “Quinteto de la Sala de Llevant”, obra concebida en un solo tiempo y pienso que continúa con la línea marcada por el autor durante estos últimos años, en el sentido de eliminar todo elemento superfluo para seguir un discurso musical riguroso y que quería marcadamente expresivo.

Esta obra se estrenó el 29 de Junio de 2005 en la Sala de Llevant de la Biblioteca de Catalunya, en ocasión de la cesión de mis manuscritos y archivo musical a esa institución. Fue estrenada por los mismos músicos de esta grabación discográfica.

Xavier Benguerel

Jaume Torrent, guitarra

Jaume Torrent ha desarrollado una técnica guitarrística con la que consigue una proyección de sonido superior a la que se obtiene con las técnicas más internacionalmente divulgadas. Con esta técnica, Torrent amplía la gama de intensidades sonoras de la guitarra aumentando su capacidad expresiva y posibilitando una equilibrada integración de la guitarra en agrupaciones de cámara y orquestales sin necesidad de utilizar medios de amplificación.

Empezó sus estudios de guitarra con Graciano Tarragó, discípulo de Miguel Llobet.

Ha estrenado diversas obras de compositores españoles actuales. Entre sus múltiples grabaciones cabe destacar la integral de la obra para guitarra sola de H. Villa-Lobos (PDI). Ha sido galardonado con el Premio de la Fundación "Golden Fortune" de Ucrania en reconocimiento a la calidad de su trayectoria artística.

Ha sido catedrático de guitarra y director del Conservatorio Superior de Música del Liceo de Barcelona y responsable del Aula M. Llobet en la Academia Marshall.

Jaume Torrent también es compositor y tiene un extenso catálogo de obras.

Tina Gorina, soprano

Natural de Sant Feliu de Guíxols (Girona), estudia piano y canto en los conservatorios Isaac Albéniz de Girona y Liceu de Barcelona, terminando galardonada con el Premio de Honor.

Ha sido ganadora de importantes concursos de canto como Jaume Aragall, Julián Gayarre, Francesc Viñas, etc.

En su repertorio figura una extensa lista de óperas i oratorios. Ha cantado en distintos teatros y auditorios de España, Francia, Italia, Reino Unido, Dubai, Brasil, etc.

Cuarteto Glinka junto a Jaume Torrent, Xavier Benguerel y Josep Fuster

Josep Fuster, clarinete

Nace en Villanueva de Castellón (Valencia). Inicia sus estudios con V.Romero y J.Talens Sebastià, estudiando en los Conservatorios de Música de Valencia y Barcelona, con J.Panyella y J.Tordera.

Son importantes sus grabaciones a "Columna Musica" de los quintetos para clarinete de Mozart, Weber, Krommer, Baerman, Spohr y Reicha con el Cuarteto Glinka y Música Virtuosa con la pianista Isabel Hernández. Ha grabado, también, obras de Jesús Rodríguez Picó y Albert Amargós.

Es profesor de clarinete y de música de cámara de la Escuela Superior de Música de Catalunya (ESMUC) y clarinete de la "Orquesta Simfónica de Barcelona i Nacional de Catalunya".

CUARTETO GLINKA BCN

El Cuarteto Glinka fue fundado en 1993 por músicos formados en prestigiosos conservatorios de diferentes ciudades Europeas y residentes en Barcelona.

El interés de este grupo de intérpretes por la música contemporánea queda demostrado en sus grabaciones discográficas, una de las cuales, dedicada

a obras de Eduard Toldrà, obtuvo el Premio "Ciutat de Barcelona" en 1996. Entre otros proyectos ha interpretado la integral de los cuartetos de Shostakovich, etc.

En la actualidad, el Cuarteto Glinka está liderado por la violinista Ala Voronkova, una de las máximas autoridades a nivel internacional en el repertorio ruso y español (recientemente ha estrenado en Medellín, "Kiev", concierto para violín y orquesta de Xavier Benguerel). El resto de la formación por Guerassim Voronkov, violín, Bernat Bofarull, viola y Nabi Cabestany, violoncello.

Xavier Benguerel, compositor

Xavier Benguerel nació en Barcelona en 1931. Se trasladó a Santiago de Chile en 1940 junto con sus padres —exiliados a consecuencia de la Guerra Civil— de donde regresó el 1954. Año clave para su carrera artística ya que supone su ingreso en la llamada "Generación del 51" y el inicio de sus estudios con el maestro Cristòfor Taltabull si bien su formación ha sido marcadamente autodidacta.

Estos dos hechos son muy significativos ya que implican una rápida inserción dentro del movimiento musical de su país y a la vez en un progresivo contacto con las técnicas más avanzadas que habían tenido

lugar en Europa en el transcurso de la primera mitad de siglo.

Benguerel entró con rapidez en la órbita de tendencias tan renovadoras como las representadas por músicos como Bartók o Strawinsky a las que siguieron poco después las de la Escuela de Viena.

Podemos destacar como hitos importantes en su carrera el estreno en Colonia de la "Cantata d'Amic i Amat" en el Festival Internacional de la SIMC de 1960. El concierto monográfico en el Palau de la Música Catalana de Barcelona (1972); el premio Luigi Dallapiccola (1977); los encargos de la ciudad de Hagen; Festival Schütz de Berlín; Südwestfunk de Baden Baden; Biennale de Zagreb; Orquesta Nacional de España, Orquesta de la RTVE; Festival de Alicante de 1990; Festival de Torroella de Montgrí; de la Catedral de Speyer; Festival de S.Feliu de Guixols; Orquesta Simfónica de Barcelona i Nacional de Catalunya, etc.

Sin embargo, la obra que más le ha ayudado a darse a conocer internacionalmente ha sido el "Llibre vermell", oratorio para solistas, coro y orquesta, basada en los cantos y danzas del siglo XIV guardadas en el famoso códice montserratino del mismo nombre y que se estrenó en el Gran Teatre del Liceu

de Barcelona en 1988 con posteriores audiciones en diversas ciudades europeas.

Libros que se han publicado sobre su obra:

Carles Guinovart y Tomás Marco: Xavier Benguerel (Generalitat de Catalunya, 1991)

Jesús Rodríguez Picó: "Xavier Benguerel, obra y estilo" (Idea Books, 2001).

Jorge de Persia: "Xavier Benguerel, búsqueda e intuición" (SGAE, 2006)

Tomás Marco: Xavier Benguerel (Universidad Complutense de Madrid, 2011)

En 2001 el Ministerio de Cultura de Madrid le encarga la composición de la ópera "Yo, Dalí", con motivo del centenario del nacimiento del pintor. Ópera que se estrenará en el Teatro de la Zarzuela de Madrid en Junio de 2011 y en el Gran Teatre del Liceu de Barcelona en Setiembre del mismo año.

En 2005 hace donación de todos sus manuscritos y materiales musicales que quedan depositados en la Biblioteca de Catalunya.

Benguerel ha tratado todos los géneros musicales en un estilo propio, desde la pieza intimista para un solo instrumento, hasta la ópera, la cantata, la obra sinfónica o la de música de cámara, está, además, en posesión de una extensa discografía.

MUSIC FOR STRING QUARTET AND OTHER INSTRUMENTS

Concert de tardor (2005)

Despite the difficulties that he claims to have in conceiving a guitaristic language, Xavier Benguerel is composer notorious for his prolific guitar writing.

If in the course of its history the language of this instrument has oscillated between melodic writing with violinistic roots and a fundamentally pianistic harmonic writing. Benguerel achieves a perfect balance between both tendencies. This opportune convergence allows the performer to employ a wide array of markedly contrasted virtuoso techniques and instrumental resources and at the same time presents the listener a guitaristic discourse with a musical richness that is perfectly balanced with the string quartet or string orchestra.

The “Concert de tardor” gathers together, from a renewed perspective, some of the best

discoveries the composer has offered throughout his production for guitar.

Its open dialog, formal structure, instrumental efficiency and textural variety

make this work very appealing when it comes to including it in a concert programme.

Jaume Torrent

Palau d’hivern (2005)

This work corresponds to a period in the one Benguerel, after being employed at works of great format (“Llibre vermell”, “Requiem”, “Te Deum”), approaches, now, the chamber music and, specially he composes scores taking the string quartet as a base of his works.

The score, for soprano, clarinet and string quartet, it is composed being based on the poems of the catalan poet Àlex Susanna (Barcelona 1957), extracted of his book “Palau d’Hivern”, that give the same title to his composition. Benguerel has chosen four: Mans, Joc, Natura and Ponts.

It’s a work, so, of full maturity of the composer who has written the following: “Write for string quartet produces a sensation of slighty frequent purity, of intimacy. Also has all the possibilities of obtaining a sonorous considerable racket”.

Editorial Tritó

Croquis (1998)

“Croquis” (sketch), as the meaning of the term suggests, is a preliminary study that forms part of a project for a later string quartet, for which it was extended and developed. This is Benguerel’s return to the traditional string quartet 41 years after he wrote his second one in 1957; he wrote the first one in his early years as a student, but it has now been lost.

In this piece, which is deep and full of maturity, the composer explores the musical possibilities offered by the geometry of the string quartet, and he does so within the musical aesthetics of the twentieth century, mastering dissonance without denying the historical memory that nourishes his often markedly lyrical work and through which he finds his own language.

In the words of Benguerel, “...I consider this instrumental ensemble to be one of the most beautiful of all those that can be formed with traditional instruments and for a composer it is always a challenge to work with such an extraordinarily balanced formation, which, throughout history, has offered many examples of highly successful pieces in a completely tonal language as well as in today’s language”.

Editorial Tritó

Introspecció (2003)

I wrote “Introspecció” at the request of the clarinetist Joan Pere Gil, who suggest the title.

Over the course of my lengthy career as a composer I have worked on several pieces

for a solo instrument: the four “Estructures” (for violin; flute; cello; and piano), a few for guitar and one for percussion.

“Introspecció”, written in 2003, is arranged in seven small fragments that are played practically one after the other, and the total duration is no longer than 9 minutes of music. Each of these parts is meant to have its own “plot” and each is intended to contrast with the next.

I have worked with the clarinet conforming to its best known possibilities without wishing to get into instrumental resources that, despite their relatively common use, did not coincide with my musical objectives.

Xavier Benguerel

Quintet de la Sala de Llevant (2005)

In 2003, I wrote “Introspecció”, for solo clarinet and, although I had already used the clarinet many years ago (in 1963 with a “Duo” for clarinet and piano), I felt the need to return to that instrument again: malleable, dynamic, with a considerable tesitura and an expressive and effective timbre both in pianissimo and fortissimo.

Except from the “Piano concerto” I wrote in 2003, over the last four years I have

preferred to work with chamber music. In 2005 I used the clarinet again, this time alongside the classic string quartet, a combination that has always caught my attention. So this is how the “Quintet de la Sala de Llevant” arose, as a work designed in a single movement that I think follows along the same lines marked by my compositions in recent years, in the sense that all superfluous elements are removed to leave a strict musical discourse that I hope can be considered markedly expressive.

The “Quintet de la Sala de Llevant” was premiered on June 29th 2005 at the Sala de Llevant in the Library of Catalonia, when I loaned my musical archives and manuscripts to this institution. It was performed by the same players of this recording.

Xavier Benguerel

Jaume Torrent

Jaume Torrent, started the studies of guitar with the teacher Graciano Tarragó, pupil of M.Llobet. With independence from the best known guitar schools, in 1975 he initiated a way of personal search with the object of obtaining a guitar technique that him allowed to make use of the volumetric potential from the instrument. Fruit of this search was the acquisition of a robust sonority, a wide range of dynamic contrasts and a balanced integration of the guitar in the chamber and orchestral ensembles without the use of amplification.

It has released diverse works from contemporary Spanish composers.

He has recorded for PDI the integral of the work for guitar solo of H.Villa-Lobos.

He has been head of department of guitar and principal of the Liceo Conservatory Superior of Music of Barcelona and he was responsible for the Classroom of Guitar “Miquel Llobet” of the Marshall Academy.

Recently has been awarded with the prestigious Ukrainian Prize of the “Golden Fortune” Foundation.

Also Jaume Torrent is a composer and has an extensive catalogue of compositions.

Tina Gorina, soprano

Was born in Sant Feliu de Guíxols (Girona), began learning music at Conservatorio Isaac Albéniz in Girona and after in Liceu in Barcelona, where she received the Prize of Honour.

She won important singing competitions like Jaume Aragall, Julian Gayarre, Francesc Viñas, etc.

She has played principal roles in operas and oratory. She has sung in different theatres and auditoriums from Spain, France, United Kingdom, Italy, Dubai, Brasil, etc.

Josep Fuster, clarinet

Born in Villanueva de Castellón (Valencia). He began his studies with V.Romero and J.Talens Sebastià. Later on, he studied at the Higher Conservatories in Valencia and Barcelona with J. Panyella and J. Tordera.

Important are his recordings at "Columna Musica" of the quintets for clarinet from Mozart, Weber, Krommer, Baerman, Spohr and Reicha with the "Glinka Quartet" and "Musica Virtuosa", with the pianist Isabel Hernández.

He has recorded also works from Jesús Rodríguez Picó and Joan Albert Amargós.

He is Professor of clarinet and chamber music at the "Escola Superior de Música de Catalunya" (ESMUC) and clarinet of the "Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya".

Glinka Quartet BCN

The Glinka Quartet was formed in 1993 by musicians who trained in prestigious conservatoires in different European cities and who now reside in Barcelona.

The interest of this group of players for the contemporary music is reflected in their recordings, one of which, dedicated to music by Eduard Toldrà, won the

"Barcelona City Prize in 1996". Among other projects, they have played all of Shostakovich's quartets, etc.

Currently the Glinka Quartet is led by the violinist Ala Voronkova, one of the highest authorities on Russian and Spanish repertoire at an international level (recently she has the first performing from Xavier Benguerel's "Kiev", violin concerto, in Medellin). Guerassim Voronkov plays second violin, Bernat Bofarull viola and Nabí Cabestany, cello.

Xavier Benguerel, composer

Xavier Benguerel was born in Barcelona in 1931. He moved to Santiago de Chile in 1940 with his parents –as a result of the Spanish Civil War-. He returned to Barcelona in 1954. Key year for his artistic career, supposes his entrance in so called "generation of 51" and the beginning of his studies with Cristòfor Taltabull, though his formation has been basically self-taught.

These two facts are very significant since they imply a rapid insertion inside the musical movement of his country and simultaneously in a progressive contact with the most advanced technologies that had taken place in Europe in the course of the first half XXth century.

Benguerel entered with rapidity the orbit of trends as new as the represented ones musicians as Bartok, or Strawinsky to which they followed little later those of the Vienna School. In 1959 he writes "Cantata d'Amic Amat" incorporates in this work technologies and serial procedures and is selected to be played in the International Festival of the SIMC, 1960, in Köln.

We can stand out as important facts in his career, the first performance in Köln from "Cantata d'Amic Amat" at the International Fest from SIMC (1960). The monographic concert in the Palau de la Música Catalana of Barcelona (1972); the Luigi Dallapiccola prize (1977); the following commissions: City of Hagen; Festival Schütz of Berlin; Südwestfunk of Baden Baden; Biennale of Zagreb; Orquesta Nacional de Madrid; Orquesta de RTVE; Contemporary Alicante Festival, 1990; Torroella de Montgri Festival; Dom zu Speyer; Sant Feliu de Guíxols Festival; Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, etc.

Nevertheless, the work that more has helped to promote internationally his name has been "Llibre vermell", oratory for soloists, choir and orchestra, based on the singings and dances of the 14th century kepted in Montserrat's Monastery famous codex of the same name. The first performance was in the Gran Teatre del

Liceu de Barcelona in 1988 with later performances in different cities in Europe.

The following books have been published about his work:

Carles Guinovart and Tomás Marco: "Xavier Benguerel" (Generalitat de Catalunya, 1991).

Jesús Rodríguez Picó: "Xavier Benguerel, work and style" (Idea Books, 2001).

Jorge de Persia: "Xavier Benguerel, search and intuition" (SGAE, 2006).

Tomás Marco: Xavier Benguerel (Universidad Complutense de Madrid, 2011).

In 2001, the Culture Ministry of Madrid, commission Benguerel an opera: "I, Dalí", on the occasion of the centenary of the birth of the painter. This opera will have the first performance in June 2011 at the Teatro de la Zarzuela, Madrid, and in September at the Gran Teatre del Liceu of Barcelona.

In 2005, does donation of all his manuscripts and musical materials that remain deposited in the "Biblioteca de Catalunya."

Has treated all the musical genres in an proper style, from the intimist piece, for a solo instrument, up to the opera, the oratory, the symphonic compositions or that of chamber music, is, in addition, in possession of an extensive discography.

Glinka Quartet with Jaume Torrent, Xavier Benguerel and Josep Fuster

PALAU D'HIVERN

(poemes d'Àlex Susanna)

Mans

Aquestes carícies que ens fem
de tant en tant
just abans d'adormir-nos,
quan a fora només rondina el vent
a dins tot reposa de si mateix,
potser diuen més sobre el nostre amor
que tot l'afany amb què sovint ens abracem,
enduts per les ràfegues del desig:
un mateix vent podria alçar-se
en més suaus planícies,
mentre que aquestes mans,
ja cautes i endurides,
sols saben passejar-se
allí on hi ha amor.

Joc

Cada nit m'assec vora el foc a veure
què em diuen les seves flames dansaires:
un i altre cop les miro, embadalit,
mai no sabent si juguen o es complanyen,
i quan més agosarades em semblen
de sobte s'espedacen en no-res
i fred i foscor aviat m'embofallen
amb aquells seus capots esparracats.
Mes cada nit això mateix delejo
per si en la sabent repetició
trobés la clau d'un viure tan ardit:
de moment siguin aquests mots incerts
com les brases roents que ens parpallegen
el seu últim prec abans d'emmutir...

Natura

Que estranya, de sobte, la natura
que ens envolta:
tu i jo passejant entre muntanyes
fins ara acollents, però tot d'una
esquerpes i meselles, cegues a tot;

tu i jo, però també
estranyats l'un a l'altre.

Només el que s'estima
-carrer, arbre o dona-
pot allunyar-se'n tan de sobte,
pot fer-se'n tan estrany
en tan poc temps.

Ponts

De nit, quan la ciutat s'amaga dins ella mateixa,
i plou, i és deserta, i ningú no la travessa,
surts a passejar i incansablement la recorres,
amunt i avall, sens treva,
enfilant tot carrer que se t'ofereix
i apedaçant en el record
filagarses d'altres tombs,
car les ciutats són fetes per endinsar-s'hi,
per passejar-les a fons, com un cos,
però llavors hom s'adona que aquesta
-deserta, tancada, silenciosa-
no és sinó un seguit de ponts i passeres
que ens porten, absurdament, d'un lloc a l'altre,
sense destinació final.
Aquí, el centre és una entelèquia.
Aquesta és la ciutat dels insomnes,
dels qui porten el centre dins seu.
I ara, quan d'això t'hagis adonat,
torna a casa i deixa que la son et venci,
perillós caminant de tu mateix
que passes les hores perseguint-te
pels carrers estranys d'una ciutat que no és la teva.
Només a vosaltres, però,
us será donat l'espetic d'una lluisor
al fons d'un canal,
i els tocs de les campanes que creixen amb la llum
enllà d'aquest silenci.